

Není nic zahaleného, co nebude zjeveno

Pavel Neústupný, Berlín

Na úvod dovoluje citát z článku **Přemysla Pittera „Otázka česko-německá“** z roku 1963:

„Hledím-li na otázku sudetoněmeckou, zjišťuji toto: problém nepovstal najednou, vznikl nepravým jednáním na obou stranách a vyvrcholil v bezohledném, krutém šovinismu za války i po ní. Před Bohem a dějinami zhřešili jsme všichni a nevedlo by k ničemu, kdybychom si měli navzájem vyčítat, kdy a na které straně byly chyby větší. Jde nyní pouze o jediné: vyznat svou vinu, prosit Boha za odpuštění a usilovat s jeho pomocí o odčinění a nápravu. Zdůrazňuji: svou vinu, ne vinu toho druhého, a to bez ohledu na to, zda ten druhý také svou vinu vyznává. Odpovídáme každý za vlastní hříchy.

Poslední náš hrozný hřích proti Bohu, lidskosti a národním ideálům byl hromadný odsun českých Němců. Správné, myslím, bylo odsunouti ty Němce, kteří se osobně provinili a jimž byla vina řádnými soudy prokázána. Možná, že by jich bylo hezkých pár tisíc, možná i desítek tisíc, avšak nebyl by trestán kolektivně celý několikamilionový národ, včetně dětí, nemocných, starců a stařen. Takovýto odsun o sobě je něco tak bezohledného, surového a nesmyslného, že bylo k tomu třeba psychologické posedlosti mas českého národa, aby byl proveden.

Nemyslíte, že takovýto čin musí mít následky? A právě těch se národ bál a bojí, a proto se raději uchýlil pod záštitu jiné ďábelské moci, která ho podněcovala a nyní zcela opanovala. Takto vzápětí přišla odplata, která jinak v dějinách dává na sebe dlouho čekat. Nacisté svá zvěrstva prováděli pyšně ve jménu německé nadřazenosti národní a rasové, ve jménu svého novodobého pohanství. Jakými jmény se však před celým světem pyšnil národ český? Nebyli to Hus, Komenský, Masaryk, demokracie, humanita? Od nacistů nikdo nic dobrého neočekával. Ale od národa českého? Kde je tedy větší morální vina?“ (1)

Budeme my Češi schopní vyrovnat se se svou minulostí ? Nejprve ji musíme poznat!

Do roku 1968, kdy jsem jako pětadvacetiletý emigroval do Německa, jsem si přesně podle komunistické propagandy představoval sudetské Němce jako „sudeťáky“ a „revanšisty“. Pak jsem jich pár živých poznal, bydleli všude kolem nás, mluvili s námi česky a zdáli se mi být docela milí a normální. V dalších letech jsem se z exilového tisku a německých dokumentací zážitků vyhnaných dozvídal věci, které mě šokovaly. To jsme dělali my, české holubičí povahy? Propadal jsem se studem a bolestí. Když jsem pak uvěřil v Ježíše, činil jsem z toho pokání.(2) Četl jsem v bibli také tento verš: „Není nic zahaleného, co nebude zjeveno, a nic skrytého, co nebude poznáno“ (3). Zabývám se tím do dneška, objevuji a poznávám a snažím se informovat.

Jistě, hodně se už za posledních 20 let změnilo. Na našich českých dějinách leží ale pořád ještě tolik předsudků, mýtů, nepravd i lží, a to nejen na dějinách posledního století. Školní učebnice dějepisu, městská a oblastní muzea, knihy o historii měst, i brožurky na hradech a zámcích – často plné národovectví, nedozvíš se pořádně, že spolu s námi tady žili, pracovali a stavěli čeští Němci...

Bernd Posselt odpověděl před časem v rozhovoru s Lidovými novinami na otázku, co vlastně po Čechách chtějí: „Usilujeme o zahájení dialogu mezi sudetskými Němci a Českou republikou na oficiální úrovni. Zároveň usilujeme o kulturní spolupráci na všech úrovních. A usilujeme o důslednou dokumentaci historie, takové, jaká byla doopravdy.“ (4) Až potom jmenuje i zrušení Benešových dekretů.

Ano, odsun byl vyhnáním, etnickou čistkou

V diskusích často zaznívá výzva, abychom zanechali neustálého otvírání minulosti, nepokoušeli se měnit historii a revidovat mezinárodní úmluvy, neměnili výsledky II. světové války, poválečné uspořádání a vše, co z něho vzešlo. Naší poválečnou minulostí se ale zabýváme teprve krátce, dosud jsme vlastně jen přebírali oficiální verze a klišé o poválečných letech. Přitom se dělo tolik bezpráví a hrůzností!

Na konferenci smíření Čechů a sudetských Němců, pořádané Křesťanskou misijní společností (2005) v Praze, k tomu řekl dnes již zesnulý Emanuel Mandler: „Nenávist k sudetským Němcům je založena v minulosti. Ale nenávist nelze omezit na minulost. Proniká národním

organizmen, vstupuje do vztahů mezi lidmi i do politiky. Oficiální verze zní, že Němci začali válku a jejich vyhnání je toho důsledkem. Nevěřte tomu, není to pravda. Vyhnání byla etnická čistka, která měla využít válečných poměrů k vytvoření národního státu. Míra nenávisti, která je v naší společnosti, je jejím trapným pozůstatkem." (5)

Dá se takový výrok doložit? Nabízím několik citátů našich exilových politiků z doby před koncem války (6). Podplukovník Kalla, československý vojenský atašé v Londýně, píše v lednu 1940 o cílech československého odboje: „Potřebujeme, aby v Sudetech teklo hodně krve, a to ze dvou důvodů: a) aby si Němci po celé generace pamatovali, jaké hrozné následky měl jejich hřích, spáchaný na Československu a na Evropě zapříčiněním války. Hrůzy musí být tak velké, aby strašily sudetské Němce po desítky let, b) aby se opravdu německá minorita zdecimovala co nejvíce.“

Benešův politický tajemník Dr. Prokop Drtina píše v červenci 1944 z Londýna domácím odbojovým skupinám: „V otázce našich Němců dává Vám president ještě toto vysvětlení: Pokud jde o mezinárodní řešení této otázky, závisí a bude mnoho záviset ještě na vývoji konečné fáze války. Poměr k Němcům i k Německu, ke způsobu, jak s Německem naložit po válce a tudíž také k tomu, co udělat s našimi Němci, se vyvíjí v celém světovém veřejném mínění stále k lepšímu tak, jak to náš národ potřebuje. Počítáme dnes tedy s možností provedení transferu našeho německého obyvatelstva. Nelze však dnes definitivně říci, že by celých více než tři miliónů Němců mohlo být transferováno na základě nějaké mezinárodní úpravy. Touto cestou bude možno snad se jich zbavit jen zčásti, snad maximálně asi dvou miliónů a nemůžeme tedy spoléhat a vyčkávat mezinárodního řešení. Jest třeba, abychom si mnoho vyřídili sami ihned v prvních dnech po osvobození, aby všech vinných nacistů co nejvíce od nás uteklo ze strachu před občanskou revoltou proti nim v prvních dnech revoluce, a aby co nejvíce těch, kteří se budou jako nacisti bránit a klást odpor, bylo v revoluci pobito. Na to stále myslíte a na to musí být připraven celý národ.“

Doc. V. Tůma, zástupce domácího odboje, odpovídá z Prahy 1.9.1944: „Rozumíme a bude připraveno vše, aby tímto směrem byly svedeny davové instinkty, nahromaděné k výbuchu pomsty, ostatně zcela přirozeně.“

„Divoké“ odsuny

Pavel Tigrid popisuje situaci a atmosféru poválečného Československa takto: „V masovém měřítku se děly věci hrozné, které nebylo možné omluvit šestiletým národním ponížením nebo spontánním revolučním elánem. Celý rok po 9. květnu 1945 táhly zemí nespravedlnost, surovost, malost a msta. Všechny schváleny a nejednou i chváleny ministry, poslanci, předsedy a šéfy, komunisty stejně jako demokraty, hlavu státu nevyjímaje.“ (7)

Jak konkrétně takové věci probíhaly, můžeme zástupně vidět na událostech v Ústí nad Labem 31. července 1945 (8). Tehdy odpoledne došlo k výbuchu munice, skladované v bývalém cukrovaru v ústecké čtvrti Krásné Březno. Okamžitě dochází k masakru na Němcích, kteří se pohybovali ve městě nebo se vraceli z práce. Němci byli v ulicích „biti, ubíjeni klacky, střílení, pobíjeni bodáky nebo shazováni z mostu do Labe.“ Do plovoucích se pak střílelo. Tři historici, dva čeští a jeden německý, o tom napsali společnou studii. Neshodli se sice na počtu obětí (100 respektive 1000 a více), ale společně našli viníka výbuchu a následného masakru. Nebyli to němečtí záškodníci werwolfové (vlkodlaci), jak zněla oficiální verze ministra vnitra z 3. srpna 1945, nýbrž akci zinscenovalo ministerstvo vnitra a ministerstvo národní obrany za účelem demonstrovat před celým světem neudržitelnost soužití Čechů a Němců v obnoveném Československu. Pro 'hrubou práci' v ulicích byl do Ústí přesunut 2. prapor 28. pěšího pluku. Do pogromu byli pak zapojeni další Češi.

Pozadím akce byl úmysl postavit tři velmoci krátce před postupimskou konferencí, na které dali spojenci souhlas s odsunem Němců, před hotovou věc. To se povedlo. Hned po ukončení konference byl vyhlášen dekret č. 33/1945 Sb. 'O úpravě čl. st. občanství osob národnosti německé a maďarské'. Tím mohl začít „legální odsun“. Do konce července 1945 bylo však divokými odsuny vysídleno již 448.397 Němců. (9)

1. května 1946 byl přijat zákon č. 115 o právnosti jednání souvisících s bojem o znovunabytí svobody Čechů a Slováků. „Jednání, k němuž došlo v době od 30. září 1938 do 28. října 1945 a jehož účelem bylo přispěti k boji o znovunabytí svobody Čechů a Slováků nebo které směřovalo ke spravedlivé odplatě za činy okupantů nebo jejich pomahačů, není bezprávné ani

tehdy, bylo-li by jinak podle platných předpisů trestné.“ To bylo omilostnění vražd z období divokých odsunů!

Co tedy dělat?

Vše skryté musí být zjeveno. Budme odvážní a radikální. Neskrývejme vlastní vinu poukazy na větší vinu druhé strany. Vyznejme svou vinu před Bohem a před lidmi. Čiňme pokání, změňme svá smýšlení. Nenazývejme zlé dobrým, nebudme lhostejní. Jsou to naše dějiny a musíme se s nimi vypořádat my sami!

Naši politici tehdy selhali, ale budou a musí to být zase politici, kteří budou mít poslední slovo, když dojde k průlomů. Myslím teď politiky nejvýše postavené, ministry, vládu. Česko zažilo při posledních volbách posun konzervativním směrem, to vám v Německu závidíme. Je teď šance k průlomů! Politici se omluví nejen za „divoké odsuny“ (částečně se to už stalo), ale i za etnickou čistku vyhnání jako takového. Budou mluvit s představiteli sudetských Němců, a právníci obou stran se pustí do Benešových dekretů. Je to přece otázka politické vůle. Jde to!

Prameny a poznámky:

- (1) Přemysl Pitter: „Otázka česko-německá“. Hovory s pisateli, duben 1963.
Citát převzat z přednášky Jana Štěpána „Přemysl Pitter a křesťanský způsob řešení česko-německé otázky“, publikované ve sborníku Nadace Přemysla Pittra a Olgy Fierzové „Hovory 2“ (Referáty ze semináře 'Přemysl Pitter – křesťan' 1996), str.121. Vydala Oliva, Praha 1996. ISBN 80-85942-23-2
- (2) Pavel Neústupný: „Jak jsem dostal od Boha břímě pro smíření Čechů a sudetských Němců“ (2004):
http://www.go-east-mission.de/dateien/cz/04_080307.pdf
- (3) Matouš 10, 26
- (4) Rozhovor Marka Kerlese s Berndem Posseltem: „Je na každém, bude-li usilovat o majetek“.
Lidové noviny 17. října 2009.
Přetisk s povolením: http://www.go-east-mission.de/dateien/cz/211_211109.pdf
- (5) Emanuel Mandler: „Poznámky k smíření mezi národy“.
Přednáška na Konferenci smíření Čechů a sudetských Němců v Praze 15.-16.4.2005
http://www.go-east-mission.de/dateien/cz/249_230910.pdf
- (6) Pavel Neústupný: „Citáty z projevů prezidenta Beneše a českých politiků k zacházení s Němci“ (2008): http://www.go-east-mission.de/dateien/cz/124_151008.pdf
- (7) Pavel Tigríd: „Kapesní průvodce inteligentní ženy po vlastním osudu“.
ACADEMIA Praha, 2002, 5.vydání. ISBN 80-200-0792-X. Citát je na straně 204.
- (8) Jan Havel, Vladimír Kaiser, Otfried Pustejovsky: „Stalo se v Ústí nad Labem 31.července 1945“.
Vydalo Město Ústí nad Labem v roce 2005 v edici Memorabilia ustensis sv.9. ISBN 80-86646-11-4
- (9) Údaj uvádí Franz Chocholatý Gröger v článku „Květen - srpen 1945: krvavá realizace Benešova plánu vylikvidování Němců“: <http://www.cs-magazin.com/2005-06/view.php?article=articles/cs050642.htm>
„Na Hlavním štábu MNO v Praze se 27. 7. 1945 konala porada, na níž bylo mimi jiné uvedeno, že do konce července bylo 'divokým odsunem' vysídleno 448 397 Němců a že bude nutno postavit mocnosti před hotovou věc. Čtyři dny na to 31. 7. 1945 kolem 15.30 hod. exploduje munice v objektu ve čtvrti Krásné Březno.“

Autor, český kazatel a misionář, žije od roku 1968 v Německu. Článek byl psán pro český měsíčník *Konzervativní listy*, kde vyšel v č. 10 v říjnu 2010 na str. 10-11. Toto číslo bylo zaměřeno na téma „Sudetští Němci – proč to pořád otevřít?“. Digitální verze časopisu (volně ke stažení) vychází na webové stránce www.konzervativnilisty.cz

Na www.go-east-mission.de vychází v říjnu 2010.